

Bauta i Finnland

Hjemmaplan 23/2.

Forskjell på krigs- veteraner

1992

101406

*Av oberstløytnant
Erling Lund, Oslo*

Frontkjemperne skal reise minnesmerke i Finland, står det i Aftenposten. Avisen Folk og land som betegner seg uavhengig, omtaler i sitt «Nr. 1. 1992 – 41. årgang» reisingen av en bauta kommende vår/sommer i nærheten av Rovaniemi i finsk Lappland til minne om de nærmere 200 norske frivillige som falt på finskefronten under annen verdenskrig. Artikelen avsluttes med en annonseret oppfordring om bidrag til minnesmerket under overskriften «Norske krigsveteraner i Finland».

Det er forståelig at de overlevende fra den gang vil hedre sine falne krigskamerater med en bauta på den daværende krigsskueplassen. Når minnesmerker skal reises som i dette tilfellet, bør man være ørlig mot historien og nyte riktig betegnelse på dem som skal minnes, nemlig norske frivillige til de tyske styrkene i Nord-Finland i 1941–1944.

En sammenblanding med de norske Finlands-frivillige under vinterkrigen 1939–1940 – som også fant sted under annen verdenskrig, synes artikkelen i Folk og Land bevisst å legge opp til.

La det være klart at stedet hjemme i Norge for de to frivillige gruppene var høyst forskjellige. Vinterkrigens frivillige representerte et Norge med sin konge og sin demokratisk valgte regjering.

De frivillige i 1941–1944 representerte «Ministerpresident» Vidkun Quisling og den tyske rikscommissær i Norge, Josef Terboven. Det var således i tjeneste for Nazi-Tyskland, som Norge den gang var i krig med, «skiljeerne» i 1941–1944 ga sin støtte og sine liv for.

Minnesstøtten kan ha sin berettigelse. Men når «Komitéen for minnesmerket i Finland» skilter kollektivt med «Norske krigsveteraner i Finland», er dette høyst misvisende. Her er det tale om norske krigsveteraner til de tyske stridskretene i finsk Lappland i årene 1941–1944. De finske myndigheter bør forlange en tekst på minnesstøtten som ikke gir grunnlag for sammenblanding og misforståelse.